

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY I PIECZY
ZASTĘPCZEJ ZA 2019 ROK**

Skoczów, marzec 2020 rok

Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny składane jest zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – art. 179 (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 poz. 1111 z późniejszymi zmianami). Zadania wynikające ze wskazanej ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje od 2012r.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to przede wszystkim zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego.

Wspieranie rodziny

Zadania własne

***Wydatki bieżące - na planowane 527.878,00 zł wydatkowano 459.853,46 zł, tj. 87,11 %
(w 2018r. na planowane 491.923,00 zł wydatkowano 427.385,01 zł, tj. 86,88 %)***

(w tym dotacja udzielona z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019 otrzymano 54.378,00 zł wykorzystano 100,00 %. W roku 2018 w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018” otrzymano 51.723,00 zł wykorzystano 100,00 % dotacji)

w tym:

Rodzaj wydatku	2018 rok	2019 rok
- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi (dla 3 pracowników)	152.702,69 (2,5 etatu)	186.882,16 (3 etaty)
pozostałe wydatki bieżące	274.682,32	272.971,30
<i>z czego:</i>		
- wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń (wydatki BHP)	719,50	863,40
- usługi zdrowotne (badania okresowe)	560,00	0,00
- podróże służbowe krajowe (delegacje, ryczałt na jazdy lokalne)	5.067,60	5.295,32
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2.964,15	3.740,28
- szkolenia	272,20	636,50
- odpłatność za pieczę zastępczą	265.098,87	262.435,80

ASYSTENCI RODZINY

Ośrodek zatrudnia 3 asystentów rodziny (w związku ze zwiększającym się zapotrzebowaniem na objęcie rodzin tą formą pomocy Ośrodek zwiększył zatrudnienie z 2,5 etatu na 3 etaty).

W roku 2019 asystenci pracowali z 50 rodzinami, z czego decyzją sądu 33 rodzin objętych było wsparciem asystenta rodziny. W rodzinach tych przebywa 107 dzieci. Trzem rodzinom udzielono porad w ramach programu "Za życiem".

W roku 2018 asystenci pracowali z 40 rodzinami, z czego decyzją sądu 17 rodzin objętych było wsparciem asystenta rodziny. W rodzinach tych przebywało 77 dzieci.

Zatrudnienie asystenta rodziny wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak od dnia 1 stycznia 2015 roku nie może przekroczyć 15.

Asystent rodziny przydzielany jest rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystent rodziny to forma pomocy skierowana do rodzin z wieloma problemami (ubóstwo, bezrobocie, problem alkoholowy, przemoc, długotrwała choroba, niepełnosprawność) o niskim poziomie rozwoju umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, gdzie często występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Asystent rodziny ma przede wszystkim zmienić stosunek osób w rodzinie do własnej sprawności, zwiększyć ich poczucie wpływu na własne życie, podnieść samoocenę.

Indywidualna pomoc służy rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny (rodziców, dzieci), osiągnięciu wyznaczonych przez nich celów, wzbudzaniu w nich wiary w swoje możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań, do tej pory uznawanych za niemożliwe.

Działania asystenta rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawieniu dzieci w rodzinie lub powrotu dzieci do środowiska rodzinnego, gdy dzieci zostały odebrane.

Wielopłaszczyznowe efekty pracy asystenta rodziny:

- pozostanie dzieci w rodzinach naturalnych,
- powrót dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych do rodzin naturalnych,
- rozwinięcie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców,
- rozwinięcie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,
- poprawa relacji w rodzinie,
- uregulowanie spraw urzędowych,
- nabycie umiejętności radzenia sobie z trudnościami życia codziennego,
- wzrost motywacji do zmiany swojej sytuacji.

PIECZA ZASTĘPCZA

W roku 2019 opłacono pobyt 43 dzieci umieszczonych wyrokiem sądu w pieczy zastępczej w tym:

- 10 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej na kwotę 71.655,94 zł (średni miesięczny koszt pobytu 1 dziecka wyniósł 995,22 zł),
- 33 dzieci w rodzinie zastępczej na kwotę na kwotę 190.779,86 zł (średni miesięczny koszty pobytu 1 dziecka wyniósł 592,56 zł).

W roku 2019 do pieczy zastępczej trafiło 5 dzieci - 2 dzieci do placówki i 3 dzieci do rodzin zastępczych.

W roku 2019 pieczę zastępczą opuściło 14 dzieci - 4 uzyskało pełnoletniość, 7 powróciło do rodziny biologicznej, 3 adoptowano.

Dla porównania w 2018 roku opłacono pobyt 52 dzieci umieszczonych wyrokiem sądu w pieczy zastępczej, w tym 11 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej i 41 dzieci w rodzinie zastępczej. Do pieczy zastępczej trafiło 9 dzieci a pieczę zastępczą opuściło 14 dzieci (4 uzyskało pełnoletniość, 3 powróciło do rodziny biologicznej, 7 adoptowano).

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczka zastępcza zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) przygotowanie dziecka do:
  - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
  - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
  - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) **rodzinnej** (rodzina zastępcza: spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna lub rodzinny dom dziecka)
- 2) **instytucjonalnej** (placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne).

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu.

Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Z up. BURMISTRZA

Andrzej Bubnicki
Z-ca Burmistrza

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
Edyta Godziek